

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir peti 4 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Lupta împotriva imoralității

— Reflexii pe marginea unei conferințe —

În 23 Martie 1924, în sala de conferințe a bibliotecii universității din Cluj, dl profesor universitar Minovici a vorbit despre *imoralitate și despre lupta pe care trebuie s'a pornim împotriva ei*. Importanța subiectului a deșteptat viu interes, cu toate că începem să ne obișnuim cu conferințe, articole de reviste și ziare, ce combat criza morală.

Această criză, ieșită la iveală cu toate brutalitățile inerente, a deșteptat străduința oamenilor de bine, voind deoparte să lumineze ochii întunecați ai mulțimii, care se ruinează înșiși pe sine cu ușurință condamnabilă, și de altă parte năzuind să ferească de infecția morală pe ceice deocamdată nu sânt contaminați. În toate cazurile însă unde este vorbă de infecție contagioasă, vindecarea celor contaminați este anevoioasă, dacă nu chiar imposibilă, și năzuința principală este îndreptată mai mult spre profilaxie, spre ferirea celor sănătoși d'a se molipsi.

La fel și conferențiarul: ei luptând împotriva valului imoralității, au înaintea ochilor mai ales acest scop, ear sfaturile igienice și morale le ascultă mai bucuros cel sănătos.

Conferința dlui prof. Minovici, ascultată de public numeros, o încreștam, pentru că face pas hotărât și arată cu rar curaj izvoarele secundare ale imoralității. Defectul conferinței a fost, că se oprește la cauzele secundare, — concedem că foarte reale, — dar totuși după firea lor *secundare* în chestia moravurilor. Conferențiarul a arătat, între cauzele și izvoarele imoralității unele lucruri și pe unii româncieri, artiști etc. agreeți de opinia publică; în schimb, n'a avut curajul să arete baza, cauza principală, din care își trag originea „izvoarele” secundare ale imoralității.

Oratorul a început cu obișnuința noastră de a socoti orice lucru rău sub raportul moralei ca fiind de proveniență franceză. Nu facem însă — observă conferențiarul — reclamă Franței; pentru că afirmația nu-i deplin exactă și pentru că Franța are o mulțime de lucruri bune despre care nici nu se pomeneste la noi. Imoralitatea este problemă socială, care trebuie să ni-o închipuim cu mii de capete, ca pe un lanț cu multe verigi de imoralitate.

Izvoarele imoralității sânt, după conferențiar, următoarele:

1. *Literatura*: a) licențioasă, de cuprins imoral, scrisă cu talent, dar fără a fi certată cu autoritățile; b) pornografică, ce se desface pe ascuns. Literatura imorală și pornografică are tiraj coplesitor față de literatura bună. Aceasta este vierele, ce roade societatea, această literatură speculează stricăciunea societății, și în loc să fie respinsă cu indignare, se află doamne care se laudă, că nu mai găsesc nici o carte care să le facă să roșească... Rămâne, ca noi să ne apărăm, mai ales când această literatură este scrisă de talente remarcabile, cum este Zola bunăoară.

După cât știm, dl prof. Minovici este primul român, care a îndrăznit să se exprime categoric despre naturalistul Zola, — dar va trece încă mult timp până când scrierile lui Zola și ale altora de același fel vor dispărea din vitrinele librăriilor și se vor vinde pe ascuns ca și albumurile de nuduri, asemenea „naturaliste”.

2. Alt inel al lanțului imoralității sânt *teatrele*. Se joacă nu numai la Paris piese „absolut decolate, ci și la noi; la „Teatrul mic” o „artistă distinsă” joacă numai decoltată. Ba, și în provincie se joacă cu semi decolaj...

3. Al treilea inel sânt *cinematografele* cu filme, cu subiecte de crime și imoralitate, cu casse de fier sparte cu ușurință, și cu toate decaderile sufletului omenesc. În alte țări s'au distrus filme de sute de chilometri.

La noi se plâng unele dame că filmul Le Garçon, oprit în alte țări, este mutilat și, fără părțile cele mai „bune”, de nerecunoscut...

4. *Muzeele* anatomice de pe lângă panourile bălciurilor, cu piese făcute să speculeze corupția, pornirea spre rău și nu să instrueze ceva. (Aici putea conferențiarul să adaugă „greșala”, că sub masca cunoștințelor igienice, necesare pentru o vârstă matură, să dau adeseori cunoștințe primejdioase la o vârstă încă necoaptă).

5. Între izvoarele imoralității mai sânt: unele cărți poștale, albumuri de nuduri, obiecte pornografice. Barurile, localurile de petrecere, unde împreună dansează „amorul”, alcoolul și imoralitatea. — Alt izvor: anunțurile de prin ziare; nu odată se citesc chemări imorale de toate soiurile. Alte verigi ale imoralității sânt: inscripțiile de pe zidurile publice, injurăturile, cântecele pornografice, cântate adeseori de trupe în exerciții de marș...

Ca mijloace de îndreptare conferențiarul recomandă ocrotirea copilului, respectarea femeii, apărarea familiei, protejarea poporului. Recunoaște că creerii ti-

nerimii sânt ușor seduși de demoralizare și că pentru apărarea tinerilor trebuie luate măsuri speciale.

Vor înțelege toți cari se ocupă cu problema morală — mai corect criza morală, — că dl profesor n'a greșit întru descoperirea și înșirarea izvoarelor secundare ale imoralității. (E adevărat, că am auzit și o „critică”, care descoperă defectul conferinței în faptul că conferențiarul n'a vorbit despre atavism, dispozițiile sufletești moștenite, ce ne împing cu necesitate spre imoralitate; atavismul însă cu toate că poate să fie cauză pentru un procent infim al oamenilor, nu este cauză generală. Promiscuitatea haotică care este viața a multor oameni de azi, nu are pe reche în istorie. Căsătoria a devenit excepție, concubinajul regulă generală, împotriva bunelor rândueli ale vieții sfintite de veacuri).

Defectul conferinței este însă, într-adevăr, nu în ceea ce spune, ci în ceea ce retace sau ignorează. Mijloacele de întărire, respectarea femeii, apărarea familiei, protejarea poporului nu se vor putea realiza, dacă nu se descopere răul ce roade la temelia moralității.

Imoralitatea nu s'a declarat deodată așa de brutal, ci a avut etapele sale. Începutul este în acele timpuri, când în urma unei științe false și tendențioase, — caricatură grotescă a adevăratei științe, — s'a tras la îndoială și s'a negat ironic existența lui Dumnezeu, judecarea faptelor noastre din partea lui Dumnezeu, nemurirea sufletului, existența unei legi morale independente de evoluția inteligenței omenești, libertatea conștiinței etc. Știința falsă și tendențioasă cu calomniile, falsurile și strigătul de bălci a zdruncinat mai întâi bazele moralei și în locul principiilor sănătoase și adevărate și-a proclamat vederile sale: că omul este independent, el își croește legile sale morale; că nu este supus nici unui judecător, decât înțelepciunii minții sale; că toate se sfârșesc odată cu viața; că Dumnezeu nu are ce căuta în natură; că viața este dela sine, din materia anorganică, prin generațiune spontană (vezi art. recent al prof. Dr. Leon-iași: Începutul vieții, în nr. 2 al *Vieții Românești*, 1924); că concepția creștină este ceva comod, dar împotriva științei (corect pseudo științei), că omul este produs al evoluției, un animal mai perfect decât maimuța, ear căsătoria este un contract pe termen oare care, cât timp va fi plăcută și nutrită de dragoste; că religia este produsul fricii de necunoscut șcl. șcl.

Știința falsă, caricatura grotescă a științei adevărate, este cauza principală, și

* Frații dela Unirea blăjană vor protesta sigur: Toate retele care sânt la noi, se explică doar altfel, — ele sânt importate din Bizanț! Ignorant și fătărnice! Din Apus nu vine decât lumină.

izvoarele despre care a vorbit, conferințiarul sânt cauzele secundare ale imoralității. Sânt centrele de propagandă, — dar sufletul care se propagă prin acele centre este convingerea, concepția materialistă, edonistă, epicureistă: *Ede, bibe, commede, post mortem nulla voluptas*. Literatura pornografică și licențioasă, teatrele cu artiste «decoltate», cinematografele distractive, albumurile de nuduri, barurile și salele de dansuri ș. cl., nu sânt decât organele concepției epicureiste și sânt nedespărțite de ea.

Cât timp știința falsă nu va primi și la noi loviturile de grație chiar din partea științei adevărate, și epigonii vor fi premăriți pentru că propagă materialismul popularizat, până atunci promiscuitatea caotică va crește. Este timpul ca oamenii de știință adevărați să înceapă cruciada împotriva pomului științei false, care a produs relele morale. Tot pomul din fructele sale se cunoaște. Și grădinarul bun nu se poate mulțumi cu aceea că arată răutatea poamelor, fructelor, ci trebuie să îndrepte loviturile împotriva pomului rău. Azi, nu este departe timpul când și conferențiarii laici, vorbind despre izvoarele imoralității, vor fi silii să ridice secura împotriva lui. Nu este de ajuns să culgi și să arunci fructele rele, căci pomul rău produce fructe noi, dar tot așa de otrăvitoare... *Dr. Ion Pasca.*

Serbările pentru unirea Basarabiei la patria mamă se țin Miercuri 9 April 1924. La Chișinău se vor aduna de astă dată reprezentanții tuturor partidelor politice, pentru ca să aștipe din nou dorința neamului, că unirea provinciei românești este socotită definitivă și pe vecie la vechea țară. Dimineața, la ora 9⁰⁰, se va săvârși serviciu divin în catedrală de către I. P. S. Sa arhiepiscopul Gurie. Va urma după aceasta, ședința festivă în fosta sală a Sfatului țării, defilarea trupelor și a școalelor în fața catedralei, carele alegorice și cortegiul etnografic. După amiază se vor vizita așezămintele principale din Chișinău. Seara mare reprezentație în teatrul național. Le serbări dela Chișinău lau parte delegații din toate unghiurile țării, pentru a da acestor manifestații proporțiile unei adevărate demonstrații naționale.

Guvernul a hotărât ca ziua festivităților dela Chișinău (9 April) să fie considerată ca sărbătoare națională.

Autoritățile publice nu vor lucra, școalele nu țin cursuri, nu se vor ludea procese în acea zi. În toate școalele se fac serbări de aniversarea unirii Basarabiei.

Se va ține serviciu divin în toate bisericile din țară.

În biserica noastră catedrală, serviciul divin îl va oficia I. P. S. Sa mitropolitul NICOLAE la ora 11 a. m. în prezența tuturor ofițierilor civili și militari și a elevilor dela toate instituțiile de învățământ în frunte cu corpurile profesoriale.

Principe japonez în capitală. Principele Naru-Hiko-Higashi Kuni, — venit în țară ca să transmită Suveranilor noștri mulțumirea împăratului Japoniei pentru vizita făcută de Principele moștenitor Carol în Japonia, — a fost primit cu deosebită prietenie nu numai în cercurile oficiale, ci și din partea întregii populații a orașelor pe unde a trecut ilustrul oaspe, sosit din împărăția extremului orient. Pe mormântul «Soldatului necunoscut» imperialul oaspe a depus o coroană de flori, rostind câteva cuvinte înduioșătoare; a vizitat apoi, între alte așezăminte, și mitropolia, unde s'a întreținut cu I. P. S. Sa mitropolitul primat Miron, aducând poporului român omagii îndepărtatei țări, pentru care națiunea română a manifestat vie simpatie și cu prilejul catastrofei cutremurului din anul trecut.

Investirea episcopului Hușilor, Iacov Antonovici, s'a făcut Miercuri cu solemnitatea obișnuită. În sala de ceremonii a palatului, M. S. Regele predând cărja episcopală noului ales, i-a urât să păstorească cu vrednicie pentru binele țării și al neamului.

P. S. Sa Episcopul Antonovici a mulțumit M. Sale pentru cinstea ce i s'a făcut de a fi numit episcop al Hușilor și promise că va munci cu dragoste pentru ridicarea prestigiului bisericii ortodoxe, pentru patrie, tron și națiune.

După terminarea ceremoniei noul ales a fost recondus la mitropolie. Aici noul investit a fost întâmpinat la ușa sf. biserici de către înalții prelați și condus înăuntru, unde s'a săvârșit serviciul divin.

Rolul episcopilor greco-catolici. «Este în primejdie concordatul!» vestesc unele ziare bucureștene, căci s'ar fi ivit dificultăți grave între Vatican și delegația română, — așa încât nunțul papal, monseniorul Dolci, în scop de a îndulci raporturile ce amenință să se rupă, a poștit telegrafic pe toți episcopii ardeleni romano-și greco-catolici să plece la București. Au și venit episcopii Mailath din Alba-Iulia, administratorul Pachș din Timișoara și alți romano-catolici, cari au avut lungi consfătuiri cu nunțul papal. Dar, fiindcă soarta concordatului s'a încă tot în cumpană, se așteaptă sosirea la București a episcopilor greco-catolici români, dela a căror întrevvedere cu monseniorul Dolci se speră că «asperi-tățile» ivite în chestiunea concordatului se vor netezi. Ear netezitorii sânt, cum vedem, prelații români ai bisericii greco-catolice.

Ședința Sf. Sinod

Sf. Sinod a ținut Miercuri după amiază ședință sub președinția I. P. S. Sa Mitropolitului Primat Miron. După în cercetare recursul preotului Teodor Popescu de la Sf. Ștefan (Cuibul cu Barză) din capitală, contra sentinței de caterisire a consistoriului spiritual, sfântul Sinod a hotărât respingerea recursului.

După examinarea credinței preotului Teodor Popescu de către comisiunea sinodală, Sinodul în unanimitate de voturi, constată că numitul preot nu numai într'un singur punct, ci în mai multe puncte esențiale s'a abatut dela doctrina bisericii noastre.

Astfel se înțelege că numitul preot nu mai poate rămâne slujitorul acelei biserici ale cărei dogme și învățătură refuză să le creadă și deci nu putea nici să le propoveduiască.

Pe temeiul acestor considerații, Sf. Sinod, — după ce a încercat, cu largă bunăvoință și părintească iubire, spre a-l întoarce din calea rătăcirii, — cu multă durere a tras consecințele firești ale atitudinii pe care preotul T. Popescu a luat-o față de biserică și doctrina ei, excomunicându-l din sânul bisericii ortodoxe.

Sf. Sinod a votat apoi regulamentul de organizare a clerului militar, întrucât ministerul de război a înființat anul acesta încă 40 de posturi de preoți militari.

Joi dimineața s'a ținut a doua ședință. După ce s'a ratificat procesul-verbal pentru caterisirea preotului T. Popescu, Sinodul a luat în cercetare gestiunea revistei «Biserica Ortodoxă», și a ceretat de asemeni rapoartele asupra mai multor lucrări bisericești.

Di Lapedatu a citat apoi decretul de închidere a sesiunii extraordinare a Sinodului.

Cuvânt ocazional

Par. protopop din Făgăraș, Nicolae Borzea, ne trimite spre publicare cuvântarea sa ținută în 21 Martie a. c., cu ocazia intrării colegiului electoral pentru alegerea deputaților sinodali din cler în cercul Făgăraș.

Cuvântarea sa, în extras, este următoarea:

Iubiților în Hristos frați, Onorat colegia, — «Inoi-se-va ca ale vulturului tinerețele Tale», zice psalmistul: Cuvintele lui îmi aduc aminte de biserică noastră, cum se înolește din trei în trei ani, — ceea ce vedem și din scopul intrării colegiului preoțesc de astăzi.

Fraților! Preoțimea română ortodoxă care a dat cea mai mare parte de martiri pentru realizarea României actuale, mai are o grea problemă de rezolvat cu duhul, în sufletul poporului român, pentru că cuvintele preotului duh sânt și viață sânt.

În statul cel nou, de mult dorit de noi și de antecesorii noștri, activitatea bisericii orto-

doxă (1762) și reacoperirea ei de mai târziu, în vremea când zidurile și boltiturile erau expuse intemperiorilor.

La restaurarea din 1905—10 nu s'a consultat nici un specialist, crăpăturile fiind pur și simplu acoperite și netezite cu mortar, fără de a consolida, așa cum era rațional, zidurile plesnite.

Pericol mai iminent pentru stabilizarea bisericii nu există, odată ce socul nu prezintă nici o crăpătură. La un cutremur de pământ, prăbușirea e, totuși, foarte cu puțință.

Vijeliile, ploile abundente și torențiale, iernile umede, contribuie foarte mult la lărgirea crăpăturilor, de aceea ajutorul ce l se va da, cu cât va fi mai grabnic, cu atât va fi mai bine. (Urmează apoi remediile propuse de dl inginer).

Din acest raport, făcut de un specialist, se poate vedea și lipsa de îngrijire a acelorara care au ajuns, pe nedrept, în proprietatea mănăstirii Prislopului.

Anunț. În fiecare zi da Marți și Vineri între ora 11—12, persoanele sărace, invalizi, văduve și orfanii de război pot primi sfaturi gratuite în localul baroului avocaților, Sibiu, edificiul Tribunalului, ușa Nr. 41.

FOIȘOARA

Despre Mănăstirea Prislopului

— Starea sa de astăzi —

Am pomenit, într-o notiță din Nr. 25 al ziarului nostru, despre lucrările mai nouă ale comisunii monumentelor istorice, secția Transilvania și ținuturile marginase. Dl inginer, R. Wagner, arată, în aceste lucrări, rezultatul cercetării sale la Mănăstirea Prislopului din Silvașul de sus, în următoarele:

Istoricul. Biserica a fost clădită, de pe la sfârșitul veacului al XIV-lea, de călugărul Nicodem († 1406) și reconstruită de Domnița Zamfira († 1580), fiica lui Moise Basarab, între anii 1564—1580. După 1700, biserica trece în proprietatea Uniunii. În anul 1762 părțile de lemn ale bisericii au fost arse din ordinul generalului Bucov, zidurile rămânând neatinse.

Arhitectura. Clădirea ca plan, are forma bisericilor vechi-creștine, din Egiptul de sus (arta coptică), din veacul al V-lea (tipul corului trienchiile), lucru ce se potrivește cu atât mai bine cu cât Egiptul e și leagănul monahismului și al eremitismului.

Partea cea mai importantă a bisericii e narthexul, cu mormântul Zamferei și frescurile

doxe se va putea desfășura în condiții prielnice. Neamul românesc s'a încheiat în granițele sale teritoriale. Este acum rândul ca și biserica să se unifice în ale administrației sale, — în toate provinciile țării noastre. Chemarea noastră, a preoților, este a lămurii pe ceie sau la îndoaia și a da directivă sănătoasă în sufletul poporului nostru. Acest popor are însuși alese: el este credincios, ascultă de superiorii cari i-au câștigat încrederea, își iubește patria, și el nu nedreptățește pe nimeni.

Aceste însuși care au scăpat poporul român de urgiile ce au venit peste capul lui în secolele trecute, au fost întărite prin lucrarea bisericilor noastre s'ramoșești.

Avem chemarea ca și în România de azi să luminăm poporul, ca să dea sprijin mai marilor săi, să poată purta luptă cu succes în contra adversarilor interni și externi, cari nu încetează a submina și a uneli împotriva credinței și naționalității noastre.

Biserica ortodoxă are trebuința nu numai de libertatea de lucrare, ci și de mijloacele necesare activității sale.

Dela rezolvirea înțeleaptă a unificării administrative a bisericii dominante — chestiune care este la ordinea zilei — atarnă în mare parte consolidarea statului nou român. Noi am văzut și am experiat în viața noastră constituțională de peste 50 de ani că o biserică ortodoxă autonomă, dacă dispune de mijloacele necesare, poate face ca poporul românesc să reziste împotriva tuturor vijeliilor.

Ca preoți conștiinți de menirea noastră trebuie să ținem cu tărie la păstrarea acestei constituții și la lățirea ei în biserica noastră întregă. — După acestea, revenind la scopul intrinsec al noastre, de a ne folosi de un drept constituțional ca preoți, în calitate de comisar consistorial Vă salut frățeste și declar adunarea colegiului electoral din cercul 18 Făgăraș de deschisă.

Nr. 3534/1924 Ep.

Notă

Se atrage atențiunea ofițierilor protopresbiterale și parohiale, că ministerul finanțelor a dispus răsplatirea în bani a bonurilor *«Impri-mutului național al Transilvaniei»* împreună cu interesele restante.

Epitropiile parohiale au să prezinte bonurile la administrația financiară pe lângă o cerere pentru achitarea lor.

Sibiu, 23 Martie 1924

Consistoriul arhiepiscopesc

Repausul duminical și alcoolismul

Asociațiile din capitală, ale preoților, medicilor și funcționarilor comerciali, au ținut Duminică o mare întrunire în sala Dacia. Adunarea a cerut aplicarea întregă și generală a legii repausului duminical, în legătură cu combaterea alcoolismului.

Președintele adunării, P. C. Sa Arhimandritul Iuliu Scriban, relevă cât de mult ar izbuti activitatea asociațiilor, dacă ar porni luptă comună în combaterea relelor sociale și morale; medicii, alături de preoți, sprijiniți de concursul societății, pot să-și desfășoare activitatea și în alte direcții, b. o. împotriva mortalității mari a copiilor, împotriva boalelor ș. a.

Pătr. Popescu-Mălești, salutând adunarea în numele clerului din România întregă, accentuează necesitatea unei zile de odihnă pe săptămână pentru toată lumea muncitoare. În majoritatea cazurilor însă această zi de odihnă se transformă în lășare la apucăturile rele, și cărciuma este primul dușman al sănătății fizice și morale a omului. Ne legăm să luptăm din răspun-deri pentru înălbănirea neamului, dând țării bărbați voinici și mame sănătoase.

Di Dem. Dobrescu, președintele Uniunii barourilor din țară, spune că repausul e postulat indispensabil. El stă la baza familiei. Să respectăm măcar singura zi din săptămână, când omul muncitor își poate vedea familia. Cel însă cari nu cunosc decât religia banului, nu pot aprecia această superioară necesitate socială. Cel cari au 365 de Duminici pe an, nu vor să recunoască cele 52 de Duminici calendaristice,

răgăz pentru odihna trupului și inobilarea sufletului. Cetățenii singuri trebuie să impună respectarea repausului duminical.

Arh. Scriban citește o telegramă din partea cărciumarilor din Odobesti, prin care declară să se asociază la luptă pentru respectarea repausului Duminical.

Di Popescu T. vorbește în numele «Societății ortodoxe a femeilor române», spunând că succesul luptei nu stă în inițiativa organelor de stat, ci în hotărârea și acțiunea cetățenilor. Societatea ortodoxă înțelege să lupte sub 2 condiții: întâi, ca în această luptă să vă angajați fiecare personal, organizând în ziua de repaos recreații pentru popor. Beția și felurile dansuri n'au gonit nefericirea din sufletul oamenilor. Mângâierea trebuie s'o găsim în biserică. A doua condiție este ca solidaritatea realizată azi să fie activă și rodnică, ajutând cu obolul material și spiritual orice operă bună și folositoare.

Mai vorbesc și alți membri, subliniind pericolul ce ne paște și accentuând acordul încheiat între societăți pentru înlăturarea acestui pericol. După aceasta, adunarea votează o moțiune redactată în înțelesul cuvântărilor rostite de vorbitori.

Anunțăm tuturor P. O. Pătr. protopopi și O. Pătr. preoți, cari au primit spre desfășurare Calendarele noastre, că ultimul termen de înapoieră exemplarelor nevândute este 15 April n. 1924. După acest termen, nu mai reprimim calendarele numite.

Librăria Arhiepiscopescă, Sibiu

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, s'a reîntors în 5 April n. c. dela București.

«Casa ziaristilor ardeleni». Duminica trecută s'a făcut la Cluj, inaugurarea Casei Sindicatului Presei române din Ardeal și Banat. La această solemnitate, care s'a deschis printr'un serviciu religios, a luat parte, în calitate de ziarist, și di Al. Lapedatu, ministrul artelor și cultelor. Au ținut cuvântări, în care au subliniat însemnătatea momentului, dñii: D. Tomescu, președintele sindicatului, Septimiu Mureșanu, prefectul județului, dr. Uialea, primarul Clujului, gen. Anastasiu, în numele armatei, dr. Erős care a adus salutul presei maghiare, și Al. Lapedatu, ministrul artelor, care a dăruit sindicatului 10,000 de lei din partea ministerului său. Scriitori de adesea au trimis: I. P. S. Mitropolitul nostru Nicolae și Ion Gorun.

Legea chirilor sancționată și publicată în M. O. din 27 Martie 1924 prelungește de drept până în 23 April v. (6 Mai n.) 1927 contractele de închiriere și subînchiriere. Până atunci, chiriași cu venituri modeste nu vor putea fi evacuați și nici chiria, — care acum va fi urcată la suma împărțită la chiria înainte de război, — nu li se va mai putea urca. Pentru încurajarea construcțiilor se așteaptă ca statul nostru să aducă jertfe bănești, după modelul altor state, unde prin asemenea sprijin criza de locuințe a slăbit mult.

Rugare. Primim: Intelectualii din Uloara și jur sunt stăruitor rugați să iee parte la adunarea de constituire a comitetului cercului «Asociațiunii», care se va ține la 10 April n. 1924 în «Casina ofițierilor» la ora 3 d. m.

Cinstirea Sămbetei. Ministerul instrucțiunii a ordonat facerea unei anchete contra rabinului șef Tzirelsohn din Basarabia, deputat, pentru faptul că, prin scrisori individuale trimise comunităților și școlărilor evrei din școlile statului din Basarabia, li îndeamnă să nu frecventeze cursurile Sămbetei.

Învățământul primar. După relațiile oficiale, anul trecut au funcționat în Basarabia: 2041 școli dintre care a cincea parte o formează cele străine, în special cele rusești, și ucrainene. În Ardeal, au funcționat: 6157 școli primare. A treia parte din aceste școli au format-o cele străine, în deosebi cele maghiare și germane. În vechiul regat, au funcționat 7415 școli.

Basarabia. Suprafața Basarabiei, — pentru care sovietele Rusiei îndrăznesc a cere plebiscit, — se ridică la circa 44,000 kilometri pătrați, cu o populație de 3,000,000 locuitori, ceace revine la densitate de 68 locuitori pe kilometrul pătrat. După naționalități, populația este împărțită astfel: 2,000,000 români, 300,000 iudani, 270,000 rușeni, 200,000 ucraineni, 88,000 ruși, 70,000 români rutenizați și 70,000 germani. Restul populației se compune din țigani, bulgari, lipoveni, cazaci, poloni, etc. Proporția pe naționalități este următoarea: 66 la sută români; 9 la sută evrei; 7 la sută ucraineni, și 18 la sută alte naționalități.

Cel mai vechi alfabet. Un profesor francez a recunoscut în caracterele unei inscripții de pe sarcofagul descoperit la Byblos pe acelea ale celui mai vechi alfabet cunoscut până azi: alfabetul fenician, anterior al celui al egiptenilor. Alfabetul în chestie aruncă dincolo de timpul regelui David istoria civilizației. Caracterele lui sânt formate din linii drepte și linii curbe.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrală. Duminica trecută a predicat în catedrala noastră di Dr. Aurel Crăciunescu, profesor seminarial.

Conferențele publice. Despre neobositul organizator al învățământului primar la români, care a fost Spiru Haret, a vorbit di profesor Dr. N. Regman în conferința sa de Duminică, ținută conform anunțului ce am publicat. Meritul, mare și recunoscut și de adversari, al distinsului bărbat de școală într'un îmbunătățirea stărilor învățământului în vechiul regat, precum și interesul deosebit și dragostea pentru învățăminte a omului deschizător de drumuri nouă în istoria școlii românești, au fost expuse din partea conferențiarului cu multă căldură, în stil îngrijit, avântat și impresionant pentru auditorul alcătuit în mare parte din tinerime școlară.

Dar generos. Di V. Georgescu, proprietar în Sibiu, și vrednică sa soție Saffa, au donat sf. noua biserici ort. rom. din Sibiu sub. însumă de 20,000 (douăzeci) lei. Lei ca fond neatacabil, ear din interese se va prevedea biserica cu unt de lemn și lumânări. Subscrisul împlinesc o plăcută datorie, când aduc generoșilor donatori, în numele comitetului parohial, și pe această cale, cea mai sinceră mulțumită. Bunul Dumnezeu să le răsplătească din darurile sale bogate!

Pr. Ioan B. Bota.

Membrii noul «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» s'au înscris: a) fondatori: Vasile Georgescu, taxator vamal, Ioan Radu, comerciant, Nicolae Stanciu, mecanic, și Sterie Pănaioiu, negustor de var, cu taxa de câte 100 lei; b) pe viață: Nicolae Ban, măstru curelar, Poiana Sibiului, dna Maria Cirebea n. Vodă, soție de măstru pant, și Ioan Căzan, ospătar, cu taxa de câte 50 lei.

Comitetul.

Aviz. Consiliul orașului comunică următoarele: S'a constatat, că sosesc multe cereri pentru permisiune de edificare la acest ofițier cari în urma defectualității lor, nu pot, sau nu, mai cu greutate pot fi rezolvate. Deci se atrage atențiunea asupra faptului, că numai acele cereri pot conta la o rezolvire grabnică, cari corespund cu totul prescripțiilor. Se va indica în cerere: 1. Locul și felul construcției intenționate. 2. Numele și lobuința celui ce face construcția, și în caz, dacă terenul nu e al lui încă, și numele și lobuința proprietarului terenului; 3. Numele și lobuința conductorului responsabil al construcției (arhitectului, măstru-constructorului, măstru zidărilor, măstru dulgherului, autorizat după felul construcției); 4. Numele și lobuința tuturor vecinilor interesați. — Planurile trebuie întocmite în 2 exemplare și vor conține: planul orizontal și secțiunile verticale, și o schiță de situație, din care se vede clar și situația construcției și în care se vor indica numele de case și numele proprietarilor imobilelor învecinate. Cererea se va timbra cu 1 leu, și 50 bani timbru pentru asigurările sociale. Anexele vor fi timbrate cu 40 bani și întrucât sânt mai mari de 60x60 cm., cu 80 bani. Cererile care nu corespund acestor prescripțiuni, nu pot pretinde rezolvire grabnică.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Concurs

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în «Telegraful Român» pentru întregirea parohiilor următoarelor comune ortodoxe române vacante din protopopiatul Hunedoarei:

1. Leleșe cu filia Șohodol, pe lângă emolumentele: Casă parohială deplin corăspunzătoare lângă biserică; 33 jug. cad. pământ cultivabil; sticlele și birul preoțesc — grâu în natură — conform acordului dintre candidat și popor.

2. Baia Craiului cu filia Toplița, Vălar Buzdular și Cernisoara-Florese, concurs repetit pe lângă venitele din coala B. despre întregirea dela stat.

3. Cincio, cu filia Cerna, concurs repetit cu venitele din coala B.

4. Hașdău cu filia Dobâca și Goleș, concurs repetit cu venitele din coala B.

5. Săncraia, concurs repetit cu venitele din coala B.

6. Valea-Mandruului cu filia Nandru, concurs repetit cu venitele din coala B. a întregirii dela stat.

Reflecții sânt potfiți să-și înainteze rugărilor de concurs instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopes în termenul indicat și să se prezinte în vre-o sărbătoare în biserică parohială, la care reflectează.

Oficiul protopopes ortodox român în înțelegere cu comitetele parohiale.

Andrei Ludo,
protopop.

Ilustrate pentru sf. Paști

cu inscripția **Hristos a înviat!**
— de o execuție artistică —
se află de vânzare la

Librăria Arhiepiscopalească în Sibiu

Se caută

O casă spre cumpărare

constituitor din: 2 odăi, bucătărie și accesorii.
A se adresa: **Strada Dumbrăvii Nr. 1.**

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhiepiscopalească în Sibiu
Preț: 25 Lei

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuit pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Prăvălia românească de manufactură și mărfuri mărunte

VASILIE HOZA

Sibiu, Piața Huet Nr. 6

— (fost Grandmagazin) —

Au sosit: Mărfuri de primăvară, stufe de păr, sanaturi, zefire, sifoane, basmale de păr cu ciucuri de ibrișin și tot felul de mărfuri mărunte ce se țin de branșa de manufactură, cu prețurile cele mai solide. Precum și (37) 1—3

Haine bisericesti și prapori

din cele mai bune stufe elvețiene, în toate culorile. — Prețuri convenabile. Potfiți și vă convingeți.

Cu toată stima: **Vasilie Hoza**

În «Biblioteca Bunului Păstor» au apărut:
Nr. 1. «*Taina pocăinței*». Studiul pastoral de I. Hanzu. Preț 1 leu.

Nr. 2. «*Clerul și chestiunea alcoolismului*». Traducere de V. Oana. Preț 1 leu 50 bani.

Nr. 3. «*La centenarul seminarului Andreian*». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Preț 1 leu.

4. «*Chemarea preoției noastre*». Considerații de actualitate, de mai mulți. Preț 1 leu 50.

Nr. 5. «*Șase predicii pentru Duminicile postului mare*» și «*Un cuvânt pentru ziua Invierii Domnului*», de mai mulți. Preț 2 lei.

Nr. 6. «*Îndrăzniți, eu am biruit lumea*». Predici pentru timp de război, prelucrate după I. Kessler, de Dr. N. Bălan și I. Moșoiu. Preț 2 lei.

Nr. 7—8. «*26 Predicii la credința creștină sau Tălcuirea Crezului*». Traducere de episcopul Nicodem al Hușilor. Preț 3 lei.

Nr. 9. «*Petru Maior și Untrea*» de părințele Tereanție. Preț 2 lei.

Nr. 10. «*Schisma românească*» sau «*Unirea cu Roma*». Preț 1 leu 250.

Nr. 11. «*Studiul pastoral în biserică românească*», de arh. Iuliu Scriban. (Extras din Revista Teologică).

Nr. 12. «*Ortodoxia și creștinismul apusean*». Prelucrare din rusește de P. S. Sa Nicodem, episcop al eparhiei Hușilor. Preț 1 leu 8.

Numerii 1, 2, 3, 4, 7—8, 10, 11 și 12 se pot comanda la administrația «Revistei Teologice», Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându-se pe lângă prețul arătat mai sus și porto postal.

La **Librăria Arhiepiscopalească** se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul Ilarion Mirces, egumenul sfintei mănăstiri Precista Mare din Roman, cuprinzând 41 predicii pentru Duminicile din Paresimi, 9 Duminici după Rosalii și la unele sărbători de peste an. Preț 16 Lei.

În **Librăria Arhiepiscopalească**

a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Preț: 1 Lei 35—
plus spese postale: 1 Lei 5—

La **Librăria Arhiepiscopalească** se află de vânzare:

1. Mineiul Inei Main

cu litere cirlie, tipărit în Sibiu, în tipografia episcopalească la 1854, legat, ceva cam întrebuit, 120 Lei.

2. Mineiul lunii Octomvrie

cu litere latine, tipărit în București, în tipografia cărților bisericești la 1908, broșat, neîntrebuit, 80 Lei.

3. Didahii,

sau cuvinte de învățătură la Duminicile s. Paresimi și la sărbătorile împărătești, ale lui Iile Mînat episcopul Cernăci și Calavritei, tipărite de Veniamin, mitropolitul Moldovei, și retipărite în București în tipografia cărților bisericești la 1897, legat în piele roșie cu ornamente, neîntrebuit, 220 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de disconul Coresi, reproducă cu un studiu bibliografic și un glosar comparativ de B. Petriceicu-Hășdeu. Edițiunea Academiei Române. Tomul I. București, 1881, legat solid, neîntrebuit, 80 Lei.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopale a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Preț 30 Lei.

La **Librăria Arhiepiscopalească din Sibiu** se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziar de casă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Coele pentru registrele de exibite.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însușiri pt. fiecare elev.
Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificări.
Matricole școlare.
Cronica școlară.

Se află de vânzare la **Librăria Arhiepiscopalească**

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY
de **Dr. Sebastian Stanca**
Preț 9 Lei. — Plus porto postal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU
Preț 7 Lei. Plus porto postal 5 Lei.